

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Rursum in congregatione Ecclesiae Gallicanae anno 1406. agitata est materia cessionis & subtractiones. Quorundam audacia edicto Principis repressa, qui apertè invehebantur in viam cessionis & ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

ficari iussit conventui Prælatorum; quorum aliqui statim consenserunt regie constitutioni, alij verò moram sibi dari postularunt ad communicandum cum Episcopis suarum provinciarum. Interim Rex ad se Duces illos accersivit, & ad cathedralem Ecclesiam Parisiensem profectus est: ubi Missa per Cardinalem Prænestinum celebrata, populo significata est voluntas regia, habita in eam rem concione à Petro de Alliaco Episcopo Cameracensi. Attamen constitutio regia modestissimis verbis conscripta est. Declarat enim Rex se quinquennio antè decrevisse subtractionem cum consilio Prælatorum, Principum, cleri, & magnatum regni. Cùm autem sibi affirmatum fuerit à duobus Cardinalibus Papam Benedictum serio amplecti velle viam cessionis, idcirco se, cum consilio & consensu Ducum Biturigenis & Burgundi patrum suorum, fratris sui Ducis Aurelianensis, & patris item sui Ducis Bourbonij, cum consilio etiam Prælatorum, Academicarumque Parisiensis, Tolosanæ, Andegavensis, & Mospeliensis, plurimorumque magnatum & nobilium regni, decernere subtractionem illam in posterum cessaturam, restitutumque iri Benedicto Papæ obedientiam. Isthæc verbis Gallicis explicantur in alia ejusdem Regis constitutione, quæ sic habet: *Scavoir faisons que comme à grande & meure deliberation, & par le conseil des Seigneurs de nostre sang & lignage, des Gens de nostre Grand Conseil, des Prélats de sainte Eglise, Vniversité & Clergé de nostre Royaume &c.* Quorum verborum hæc est versio: *Notum fieri volumus quoniam post magnam & maturam deliberationem, & ex consilio Principum de sanguine & genere nostro, gentium magni nostri Consilij, Prælatorum sanctæ Ecclesiæ, Vniversitatum & cleri regni nostri &c.*

VIII. Anno millesimo quadringentesimo sexto rursus congregata est Ecclesia Gallicana, ac rursus examinata materia cessionis & subtractionis. Iussit autem Rex in suo Consilio ut de ea in utramque partem disputaretur à duodecim Theologis & Canonistis: inter quos Magister Petrus Plout sacræ Theologiæ Doctor* luculenter ostendit quanta esset in hujuscemodi rebus regia auctoritas, ut inquit Ioannes Iuvenalis de Vrsinis. Tandem Concilium Regi supplicavit ut quorundam audaciam compesceret, qui paulò acerbius invehebantur in viam cessionis paulò antè propositam ad extirpandum schisma, subtractionemque vituperabant quæ facta fuerat. Eam ob rem orarunt regiam majestatem ut sub certis pœnis prohiberet ne quis deinceps talia loqueretur, utque decerneret rata esse & firma quæcunque acta

fuerant tempore subtractionis, quicquid verò secus præsumptum fuerit, in irritum mitteretur. Annuet Princeps postulatis, constitutione data die XIV. Januarij MCDVI. in qua continentur iussiones, mandata, & prohibitiones, uti Concilium postulaverat. Præterea Concilium pronuntiavit non toleraturos se deinceps reservationes Beneficiorum, gratias expectativas, aliave ingenia aulae Romanæ in contemptum veterum Conciliorum à Summis Pontificibus introducta. Regem verò rogavit deliberationi huic auctoritatem addere, donec Concilium generale posset haberi. Cui petitioni se Procurator regius adjunxit. Notatu digna sunt verba constitutionis regie, quæ data est anno MCDVI. die XVIII. Februarij: *Supplicabam humiliter & devotè quatinus nos ipsorum deliberationi & conclusioni conformanter adherentes, ipsas gratias habere, & dictas Ecclesias & viros ecclesiasticos nostrorum Regni & Delphinatus quoad prædicta ad suam libertatem antiquam & juris communis dispositionem, quantum in nobis est, reducere, & in eadem libertate eos conservare & manucnere, omnia in contrarium impedimenta submovendo, dignaremur. Nos igitur attendentes quòd sicut Sacerdotes debitores sunt ut veritatem quam audiverunt à Deo liberè prædicent, sic Princeps debitor est ut veritatem quam audivit à Sacerdotibus, præbatam quidem Scripturis, defendat fiducialiter, & efficaciter exequatur, habita prius deliberatione matura & tractatu diligenti cum pluribus de genere nostro Principibus aliisque viris notabilibus & famosis, dictorum Prælatorum & aliorum virorum ecclesiasticorum & Procuratoris nostri supplicationem & requestam justam & rationabilem sanctorumque patrum & Conciliorum generalium decretis conformem repudiantes, eam in forma sicut præmittitur de nostra certa sententia duximus admittendam, prædictas deliberationes & conclusiones ratas habentes, dictas Ecclesias & viros ecclesiasticos quoad prædicta ad suam libertatem antiquam & juris communis dispositionem reducidos esse censimus, & quantum in nobis est reducimus, eosque in eadem libertate per nos de cetero manucnere & conservari volumus per presentes mandantes & districtius injungentes dilectis & fidelibus Consiliariis nostris Gentibus nostrum præsens tenentibus & qui futurum tenebunt Parlamentum &c.* Verba ipsa referre volui, quoniam hæc est summa congregationis cui interfuerunt quamplures viri doctissimi; adeo ut Ioannes Iuvenalis de Vrsinis affirmet nullos ætate illa in universo orbe Christiano reperiri potuisse viros qui istos doctrina superarent. Quapropter mirum non est si causas hujus constitutionis sequens ætas descripsit in Pragmatica Sanctione. Ceterum

Cap. 10. §. 12.

Cap. 11. num. 3.

Tom. 1. Libert. 202. Vall. cap. 10. num. 9.

* monstra bien la puissance du Roy en telle matiere.

Aussi en toute Christianité on en a bien sailly à travers de illuminables Clercs.

in his verbis constitutionis videmus quidem Ecclesiam Gallicanam decreta sua edere, sed ita tamen ut ea à Rege confirmari postulet. At parte ex alia Princeps profiteretur se ex officio teneri ad tuitionem veritatis quam Sacerdotes docuerint. Sed tamen observandum est non ita se agere Principem quasi ad eum simplex tantum executio pertineat, sed causæ etiam cognitionem ad se trahere, ut videat an ea quæ proponuntur consentanea sint sacræ Scripturæ & canonibus antiquorum Conciliorum. Vno verbo, universa examinat in suo Consilio, pronuntiat petitiones æquas esse, Ecclesiam Gallicanam reducit in suam antiquam libertatem quoad provisionem Beneficiorum, decernit eam libertatem in posterum obtinere debere, ac consiliariis suis imperat hujus constitutionis executioni invigilare. Discrimen illud quod intercedit inter deliberationes Ecclesiæ Gallicanæ & regias pariter observatum est in constitutione edita anno MCDXVIII. in qua Princeps profiteretur recipere se deliberationes Ecclesiæ regni sui per modum consilij: *Certas conclusiones per eos electas & tandem nobis ab eisdem per modum consilij relatas suscepissimus, approbassimus, & eas solidè tenendas ac inviolabiliter observandas statuissimus.*

IX. Tandem anno millesimo quadringentesimo octavo decreta est neutralitas; hoc est, decretum ne alterutri Pontificum obedientia exhiberetur, non ei qui Avenioni morabatur, neque etiam ei qui Romæ habitabat. Interim Ecclesia Gallicana Parisiis congregata nonnulla statuta condidit quibus præscripsit ordinem tenendum in dispensationibus, judiciis appellationum, & provisionibus Beneficiorum, præside Archiepiscopo Senonensi, ob absentiam Patriarchæ Alexandrini. Magni momenti est ultima clausula: *Hæc omnia deliberata sunt, salvis juribus Coronæ Franciæ & Libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ, salva etiam debita sanctæ sedis apostolicæ reverentia & Domino Pape futuro legitimo, clave non errante.* Statuta illa à Rege confirmata fuerunt. Et quamvis ejus constitutio de ea re non extet, hujus tamen confirmationis mentio extat in constitutione diei xvii. Aprilis MCDXVI. itemque in constitutione anni MCDXII. quæ ratas esse ac firmas sancit provisiones factas tempore neutralitatis: *A nous, qui sommes Gardien, Protecteur, & Defenseur des Eglises de nosdits Royaume & Dauphiné, & qui les Statuts & Ordonnances dessusdites faites audit Concile avons ratifiées & approuvées, appartient iceux, & tout ce qui s'en est ensuiivy, faire tenir & garder, sans enfreindre.* id est: *Ad nos, qui sumus Cu-*

stos, Protector, & Defensor Ecclesiarum dictorum nostrorum Regni & Delphinatus, qui que statuta & ordinationes supradictas in dicto Concilio factas ratificavimus & approbavimus, pertinet ipsas, & quicquid ex eis secutum est, servatas inviolatasque prestare, & cavere ne contra eas veniatur. Concilium generale Pisani habitum anno MCDIX. ea statuta approbavit; ut constat ex ejus decreto, quod extat in Regestis Parlamenti.

X. Extincto tandem apud Constantiam schismate, ac Martino quinto Summo Pontifice electo, querelæ tamen Gallorum non desiere, quia Concilium non decreverat prohibitionem reservationum Beneficiorum, neque pecuniarum exactionem vetuerat. Quapropter Rex coactus fuit definitivo decreto providere his rebus. Iam antea quidem anno MCDVI. statuerat ex sententia Concilij regni sui ut Ecclesia Gallicana reduceretur in suam antiquam libertatem quoad electiones & collationes Beneficiorum. Verum id decretum tantum fuerat interim valiturum donec Concilium generale celebraretur. Sed cum videret nullum à Concilio Pisano & Constantiensi remedium esse quaesitum, definitivè pronuntiat. Reducens autem in perpetuum Ecclesiæ regni sui in antiquam suam libertatem, decernit ut provisiones Beneficiorum fiant secundum antiqua Concilia, abolitis prioribus reservationibus & gratis expectativis. Tum prohibet exactiones Romanæ Curie. Quo loco duo quædam observanda sunt. Primum, constitutionem illam post extinctum schisma latam esse, cum data sit anno millesimo quadringentesimo decimo octavo. Alterum, integrum Ecclesiæ Gallicanæ Concilium non fuisse convocatum ad tractandum de editione hujus constitutionis; quæ decreta fuit in Consilio extraordinario Principis, in quo aderant Prælati quamplurimi, nonnulli Consiliarij Parlamenti Parisiensis, ac Doctores. Hæc sunt verba Constitutionis: *Præhabita deliberatione matura cum Prælati quamplurimis & Gentibus camerarum dicti nostri Parlamenti aliisque pluribus Doctores & Magistris de dicta Universitate Parisiensis, in ingenti numero, in camera dicti nostri Parlamenti de mandato nostro congregatis.* Ea propter verba quæ sequuntur addita sunt ad calcem hujus constitutionis: *Per Regem, ad relationem magni sui Consilij in camera Parlamenti terti per Dominum Delphinum Viennensem.*

Cap. 10. Liberi.
Ecc. Gallic.
num. 16.

Num. 21.

④④④④
④④④